

DE Nieuwman

WEEKBLAD VOOR DE TROEPEN OP SUMATRA

Uitgave:

Dienst voor Leger-
contacten MedanRedactie
AdministratieTroepencommando
Serdangweg
Telefoon: Mili 24.

„FRANEKER” VERONGELUKT

ALLE 45 INZITTENDEN OM HET
LEVEN GEKOMEN.

Voor de tweede maal in een maand is de K.L.M.-getroffen door een ontstellend verlies.

Op 23 Juni l.l. stortte de Constellation „ROERMOND” in de nabijheid van de Zuid-Italiaanse havenstad Bari in de Adriatische zee, waarbij alle inzittenden om het leven kwamen.

Thans komt het bericht, dat op 12 Juli l.l. de constellation „FRANEKER” in de omgeving van het vliegveld van Bombay, Santa Cruz, nadat tot vier maal toe een landingspoging mislukte, is verongelukt.....

Aan boord bevonden zich o.a. 13 van de 15 Amerikaanse journalisten, die op uitnodiging van de Nederlandse regering een bezoek aan Indonesië gebracht hadden; verschillende Nederlandse functionarissen, en de heer Van de Vegt, die als violist een NIWIN-tournee bij de troepen had gemaakt.

Alle inzittenden zijn om het leven gekomen.

De „Franeker” was de eerste Nederlandse vliegmaatschappij, die op grondgebied van India geland was, sinds de regering van India, na het begin van de tweede politieke actie, een landingsverbod had uitgevaardigd. Voor deze vlucht van de „Franeker” was een speciale toestemming gegeven.

Volgens de beschrijving van de toedracht van het ongeluk, probeerde de piloot tevergeefs op het vliegveld van Bombay te landen, hij raakte echter in moeilijkheden door de moesson, hij liet het toestel weer wat stijgen en cirkelde over het vliegveld tot de controle-toren het contact met hem kwijt raakte. Daarna hoorde men niets, tot een ingenieur van de waterleiding van Bombay opbelde met de mededeling, dat er een vliegtuig in de heuvels neergestort was.

Men veronderstelt, volgens Reuter, in Bombay, dat het toestel nadat het het Ghat gebergte tussen Bombay en Poona was overgevlogen redelijk goed weer vond en over de bergen terugkeerde om een landing te beproeven. Volgens deze berichten zou het toestel op de heuvel over de kop zijn geslagen en vervolgens omlaag gestort en in de rijstvelden zijn uitgebrand.

Onder de omgekomen Amerikaanse journalisten bevindt zich WILLIAM NEWTON van de Scripps Howard Newspaper Alliance. De laatste dagen voor zijn dood was hij zeer op de voorgrond getreden door een opzienbarende telegram dat hij stuurde naar zijn directie, waarin hij de Unci beschuldigde van het zenden van foutieve berichtgeving, ten gunst van de Republikeinse zaak, met het doel om de feiten in overeenstemming te brengen met de politiek van de Veiligheidsraad. Zijn beschuldigingen richtte hij rechtstreeks tegen de Sultan van Djogja en de Amerikaan Kolonel Carlock.

ANTWOORD OP EEN „WAAROM” De Legercommandant:

„Onze taak is nog niet volbracht”

De nieuwe legercommandant, luitenant-generaal D.C. Buurman van Vreeden heeft Zondag 10 Juli de volgende radio-rede tot de troep gehouden:

Officiëren, onderofficiëren en militairen beneden die rang.

Het heeft Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, behaagd mij te benoemen tot Commandant van het Leger in Indonesië.

In verband met deze benoeming wil ik mij heden in korte woorden tot U wenden.

U allen, op welke plaats U ook gesteld bent, verricht thans een moeilijke taak.

Velen van U hebben zelfs een zware taak onder zó moeilijke omstandigheden te volbrengen, dat het begrijpelijk en verklaarbaar is dat er weleens ogenblikken zijn, waarop ge U afvraagt, wat het „waarom” is van dit alles.

Het is niet mijn bedoeling, het antwoord op deze vraag te geven in de zin, waarin zij meestal gesteld wordt. Dat ligt niet op mijn weg.

Ik wil echter wel met U ingaan op een ander „waarom”, namelijk het waarom in de militaire zin des woords.

Ik wil U dan in de eerste plaats ervan doordringen, dat wij allen, van de hoogste tot de laagste, onze moeilijkheden hebben. Ook al zijn die moeilijkheden voor de een niet dezelfde als voor de ander, zij komen toch alle tezamen in dat ene punt: het getrouwelijk volbrengen van de ons opgelegde taak. Bovendien wijs ik er U op dat Uw moeilijkheden eveneens die zijn van Uw Commandanten en uiteindelijk dus ook van de Legercommandant.

De zorg voor de aan zijn hoede toevertrouwde troepen is de belangrijkste taak van de Legercommandant en het gaat hem aan het hart als de omstandigheden waaronder de troep werkt en leeft, niet zo zijn als ze zouden moeten zijn.

Het is goed, dat U weet, dat de Legerleiding en ook de Regering nauwkeurig op de hoogte zijn van Uw moeilijkheden en dat, met de beperking dat ijzer nu eenmaal niet met handen gebroken kan worden, steeds alles gedaan wordt voor U wat mogelijk is.

In de tweede plaats dit: U allen, of U tijdens de tweede wereld-oorlog nu in Nederland of hier te lande vertoefde, hebt buitengewoon moeilijke jaren achter de rug, waarin U vaak voor hete vuren hebt gestaan.

Velen hebben wij bij die hete vuren moeten achterlaten; U tot wie ik thans spreek, zijt er heelhuids vandaan gekomen.

Ook in de jaren die volgden op de tweede wereldoorlog stonden hier te lande KL zowel als KNIL dikwijls voor hete vuren, en ook nu hebben wij er velen van ons moeten achterlaten.

Het is te voorzien dat de hete vuren nog niet dadelijk overal in Indonesië gedoofd zullen kunnen worden. Zolang dat niet is geschied, is de bijzondere taak die U en mij is opgedragen, nog niet voltooid. En zolang die taak nog niet voltooid is, gaan wij, die al zo vaak voor hete vuren gestaan hebben, in welke vorm dan ook, niet uit de weg voor de moeilijkheden die wij nog zullen ontmoeten.

Wij weten ons daarbij van de laagste tot de hoogste als soldaten nauw aan elkaar verbonden in één en hetzelfde Leger, wij weten dat wij elkaar nodig hebben, wij weten dat wij zijn: een éénheid, waarin de een niet verder kan zonder de loyale plichtsvervulling van de ander.

Dit is dan het antwoord in de militaire zin des woords op de vraag „waarom”.

Ik ben ervan overtuigd dat U mij verstaan en begrepen hebt en dat wij gezamenlijk, U op Uw plaats en ik op de mijne, de vuren zullen doven, voor welke wij nog komen te staan”.

COMMANDO OVERDRACHT Xle vliegbasis Medan

In het bijzijn van de territoriaal tevens troepencommandant van Noord-Sumatra, generaal-majoor P. Scholten, vond op 9 Juli op het M.L. sportterrein te Medan, de commando-overdracht plaats van de 11e vliegbasis, door de kapitein G. A. W a t r i n, die voor een kort verlof naar Nederland zal terugkeren, aan de kapitein der militaire luchtvaart, J. R o u k e n s.

Kapt. vlieger-waarnemer G. D e i b e l, leidde namens de commandant van het Luchtvaartcommando Sumatra, die wegens verblijf in het hospitaal niet aanwezig kon zijn, deze plechtigheid in met een kort woord, waarin hij wees op de vele verbeteringen en uitbreidingen van de vliegbasis.

Vervolgens introduceerde kapitein Deibel de nieuwe commandant bij de manschappen van de luchtvaarttroepen. Hierna droeg kapitein Watrin officieel zijn commando over aan de nieuwe commandant waarna deze in een toespraak zijn onderhielden verzekerde dat hij, zolang zij hun bevoegdheden, welke aan hun rang verbonden zijn, niet zullen overschrijden, hij ten allen tijde achter hen zal staan. Zodra zij zich echter deze bevoegdheden te buiten zouden gaan, zouden zij hem, kapitein Roukens voor zich vinden..... Na nog gewezen te hebben op het belang van een goed functioneren van de vliegbasis, zonder welke de squadrons hun belangrijk werk van luchtverkenning en luchtsteun aan opererende troepen niet kunnen verrichten, sprak hij de verwachting uit, dat de manschappen van de luchtvaarttroepen onder zijn commando met dezelfde toewijding en ijver hun werkzaamheden en diensten zouden blijven verrichten.

Met een défilé voor generaal P. Scholten, de scheidende en de nieuwe commandant, werd deze commando-overdracht beëindigd.

Oorlogsschepen welke hebben deelgenomen aan de onlangs gehouden vlootmanoeuvres der West-Europese Unie, voor anker in Mounts Bay.

Terwijl de eerste ontstellende berichten over de vliegcramp met de constellation „Franeker” binnenkomen, wordt nog steeds gezocht naar de oorzaak van het vliegongeval bij Bari. Door de Rijksrecherche op Schiphol kon niet worden verklaard, dat de ramp te wijten zou zijn aan sabotage. Zoals bekend ontbreken nog de stoffelijke resten van acht leden van de bemanning en van twee passagiers. Men hoopt dat deze nog gevonden zullen worden in het voorste, nog niet gelichte deel van het toestel. De eerste berichten, die meldden, dat zich in dit deel geen slachtoffers zouden bevinden, schijnen onjuist te zijn. Voorts wordt het voor uitgesloten geacht, dat de staart van het toestel reeds in de lucht afgeknapt zou zijn, zoals ongetuigen hebben beweerd, omdat het voorste en achterste deel té dicht bij elkaar onder water lagen. Evenmin zou zich in de lucht een explosie hebben voorgedaan. Vermoedens over de werkelijke oorzaak schijnen intussen wel gerezen te zijn, doch de Rijksrecherche achtte het nog niet verantwoord hierover inlichtingen te verstrekken. Officieel werd alleen medegeeld, dat op 4 Juli de juiste ligplaats van het wrak nog niet was vastgesteld en de cockpit nog niet was gelicht.**

In de nacht van 4 op 5 Juli heeft het in Holland voor het eerst sinds 14 Juni geregend. De brandweer op de Veluwe werd op 4 Juli negentien maal uitgeroepen voor het blussen van heidebranden, welke het gevolg waren van het warme weer en de voortdurende droogte.**

Stieltjeskanaal in Drente is op de voorgrond getreden in de algemene (olie) belangstelling. Want reeds werden er met succes twee nieuwe putten voor de olie-productie aangeboord. En binnenkort nog een derde proefboring. Er bestaat een grote kans, dat de putten behoorlijke resultaten zullen opleveren.** Het 2750-ton metende motorschip de „Siboroet”, dat werd gebouwd in opdracht van de Koninklijke Paketvaartmaatschappij te Amsterdam, werd dezer dagen officieel aan de Maatschappij overgedragen. Het schip heeft een accommodatie van 12 hut- en 400 dekpassagiers.**

In de nacht van 7 op 8 Juli is een olietank op het Nederlandse schip „Eljo” - 250 ton groot -, ontploft in het Kattegat. Het schip kon op eigen kracht Kopenhagen bereiken. De brand richtte grote schade aan, en de machinist, die lichte verwondingen had opgelopen moest met een zenuwshock in het ziekenhuis worden opgenomen.**

Zondag 9 Juli brak een brand van grote omvang uit in een grote loods gelegen aan één der Rotterdamse havens. Het staat nog niet vast wat de oorzaak was. Een Rijnschip, dat langs de kade lag, vatte aan dek vlam, zodat de luiken gedeeltelijk afbrandden. Door resoluut optreden van de brandweer kon erger voorkomen worden.

De Marine, die een nabijgelegen loods in gebruik heeft als depôt, werd gealarmeerd en tal van marinemannen werden naar het bedreigde gebied gedirigeerd. Men kon gelukkig deze loods van brand vrijwaren.

Na korte tijd stortte het dak van de grote loods in en moesten de muren worden omvergehaald om ongelukken te voorkomen. Er werden regelmatig ontploffingen gehoord, welke waarschijnlijk afkomstig waren van in de loods liggende vaten, die uiteensprongen. De schade wordt door de verzekering gedekt, doch kan nog niet worden bepaald. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor.**

Ter gelegenheid van het koperen huwelijksfeest van het Koninklijk echtpaar defileerden op 9 Juli vertegenwoordigers van alle lagen van het Nederlandse volk langs de Koninklijke familie, die op de trappen van het paleis in Soestdijk stond. Naar schatting bedroeg het aantal deelnemers aan het défilé ongeveer 1500 vertegenwoordigers, waaronder professoren in statige togas, Karel Lotsy met elf, in Oranje shirts geklede, voetballers, handboogschutters, Brabantse boerinnen, reddingsmaatschappijen, sportbonden, oud-B.S.-ers, kaasdragers e.d. De stoet werd voorafgegaan door de kapel van de mariniers, die met vrolijke marsmuziek het grintpad kwam opmarcheren. Onmiddellijk hierachter volgden afdelingen van het K.L., het K.N.I.L., L.S.K. en Kon. Marine, waarachter de Nationale Bond „Het Mobilisatiekruis.” Vliegtuigen van de Nationale Luchtvaartschool scheerden over het paleis. De Koningin onderhield zich na afloop van het défilé met verscheidene deelnemers, terwijl vendelzwaaiers hun kunst vertoonden en boeren volksdansen uitvoerden. Dit genoegelijk samenzijn duurde ongeveer een half uur, waarna de Kon. Marine de rij der vertrekkenden opende.**

Op diezelfde dag vertrok er voor het eerst in de geschiedenis van de passagiersverbinding met Indonesië van Schiphol een vliegtuig van de Aero Holland met twintig reizigers voor de Oranje, om in Ville France aan boord te gaan naar Batavia. Dit is tevens de eerste maal, dat sedert de oorlog een groot passagierschip de Franse Riviera haven aandoet.**

Een beetje statistiek over Nederland. Op een gemiddelde dag worden er in

ons land 779 kinderen geboren; 25 branden breken er uit; 1.200.000 kinderen gaan naar de lagere school en 632.000 arbeiders naar de fabriek. Er gebeuren 126 ongelukken in het verkeer en 65 mensen draaien de gevangenis in. De post verwerkt een miljoen brieven - de gemiddelde Nederlander schrijft dus om de twee dagen - en 20.000 telegrammen. Bijna 2 miljoen maal rinkelt er eens een telefoon en er komen 120 verschillende kranten van de pers. Een half miljoen mensen gaat met de trein mee en er worden meer dan een miljoen borreltjes gedronken en evenveel glazen bier. Bovendien worden nog twee en een half miljoen sigaren en veertien en een half miljoen cigarettens gerookt.**

Berichten uit West-Duitsland wijzen erop dat de bevolking van de door Nederland geannexeerde grensstreek zich eerder en kalmer bij de grenscorrecties neerleggen, dan uit de aanvankelijke agitatie kon worden verwacht. Behoudens de altijd aanwezige nationalistische heethoofden, heeft een groot deel der publiek opini zich bij de feitelijke oplossing neergelegd.**

Wanneer zal nu eindelijk eens een behoorlijk salaris betaald worden aan de mensen van het onderwijs?, zo vraagt de Nederlandse per zich af. Thans is het weer de Raad van leraren bij het voorbereidend Hoger en Middelbaar Onderwijs, welke klachten heeft opgezonden aan de Raad van Ministers. Het zonderlinge is, dat de leraren bij het Middelbaar Nijverheidsonderwijs wél een belangrijke verbetering in hun salarisstelsel hebben gekregen. Hopelijk volgen nu ook de anderen.

De film „Iron Curtain” veroorzaakt nog steeds veel opwindings. Voor de tweede maal in een week heeft de Haagse politie met de gummiknuppels moeten ingrijpen, doordat enkele „bezoekers” bij de voorstelling van deze Amerikaanse film over de Sovjet-Russische spionage in Canada - The Iron Curtain - de vertoning trachtten te verhinderen. De vertoning van de film moest driemaal worden onderbroken door uitroepen als „Göbels-propaganda” en „Fascistische politiek”. Sedert de première van deze film in Den Haag, werd elke voorstelling bijgewoond door een aantal rechercheurs en politieagenten. De Russische ambassadeur in Nederland, V. A. Valkhof, heeft een officieel protest ingediend tegen de vertoning van deze film in Nederland.

Er is heel wat te doen geweest om de K.M.A. in of uit Breda te houden. Maar nu is de kogel door de kerk, ofwel de K.M.A. vast in Breda. De gebouwen zijn hersteld en opgeknapt, en op 4 Juli zal een herbouwde Koninklijke

In Den Helder in de buitenhaven Willemsoord heerst verhoogde activiteit. Sinds kort zijn hier grote zandzuigers aangekomen voor de uitbreiding van de Rijks-haven.

De keuze voor de marinebasis, waarvoor men zich na de bevrijding geplaagd zag was geen gemakkelijke, doch na diepgaande studie heeft de regering tot plan-Nieuwe diep besloten. In de basis zullen de schepen niet alleen over een veilige ligplaats moeten beschikken, over werkplaatsen om turbines, ketels, motoren enz. te repareren, onderhoud te geven aan geschut, vuurleidings, radar en radiostellen. De basis moet beschikken over woongelegenheden voor het gehuwde personeel, sportvelden, recreatiegelegenheden enz..

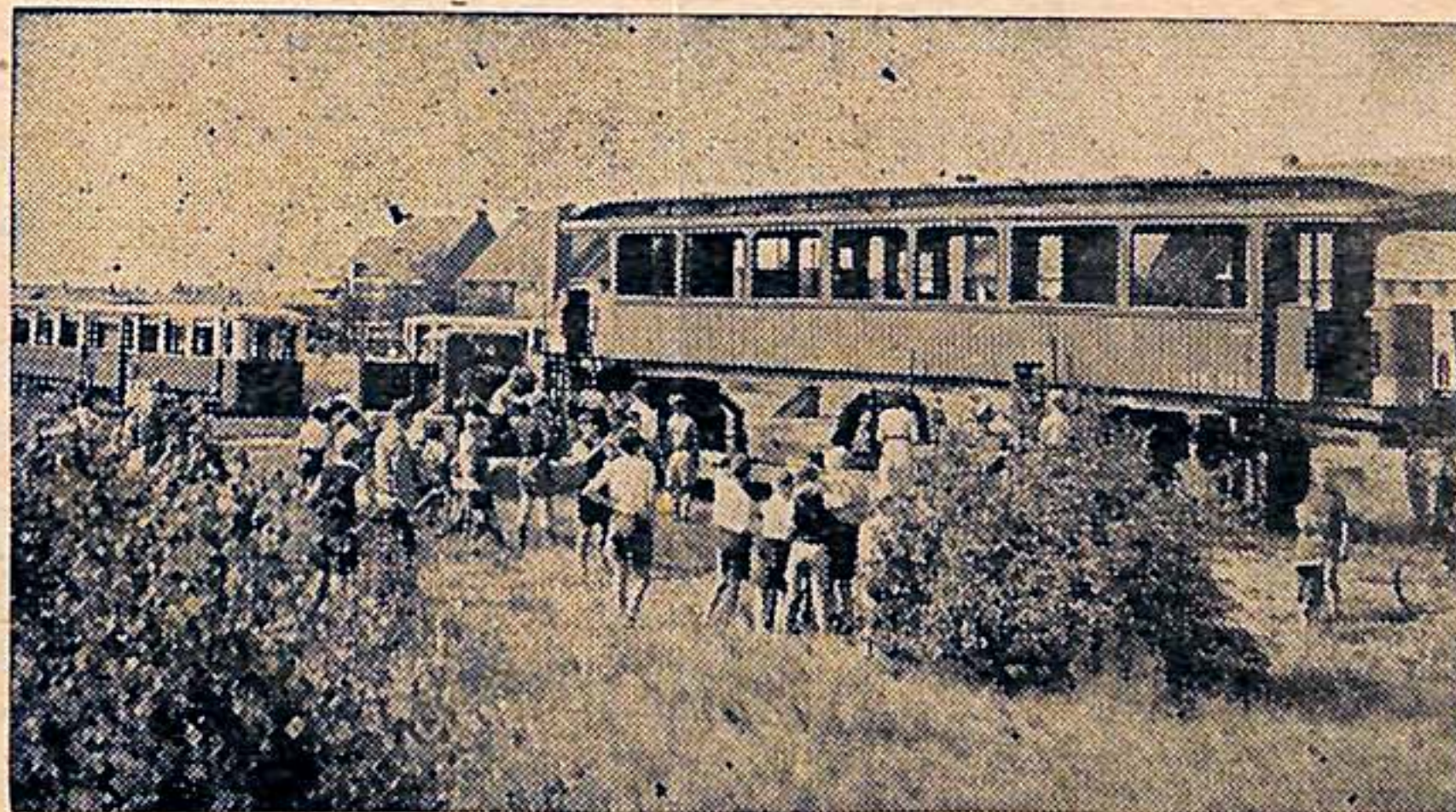
Een tweetal argumenten hebben vooral zwaar gewogen: in de eerste plaats wordt in Den Helder geen kostbare bouw- en cultuurgrond opgeofferd, hetgeen elders overal wel het geval zou zijn. Het wad ten Zuid-Oosten van Den Helder - de Zuidwal - zal gedeeltelijk worden weggezogen. Om de aldus ontstane basis heen wordt het terrein opgespoten, waarin kaden, pieren enz. zullen worden gebouwd.

In de tweede plaats was het Nieuwediep sedert de Napoleonische tijd de marine-vredebasis, waar in de loop van de jaren, werkplaatsen, dokken enz. gebouwd werden, die in de toekomst alleen maar up to date moeten worden gehouden.

Met de „uitbreiding van de Rijkszeehaven” zoals het project officieel heet zal wind en weder dienende een vijftal jaren zijn gemoeid. Begonnen wordt met het aanleggen van het westelijke deel van de nieuwe havenkom en gelijktijdig met de geleidelijke uitbreiding van de wal-outillage.

Militaire Academie worden heropend in tegenwoordigheid van Prins Bernhard, de minister van oorlog en marine en andere hoge autoriteiten. Burgemeester Prinsen biedt namens de stad Breda een geschenk aan, en tot slot zal Prins Bernhard het vaandel van het cadettencorps overdragen aan de gouverneur der K.M.A., kolonel K.F. Puffius.

Nu nog het verhaal-van-de-koe. Koebeesten plegen zich momenteel op te houden in de grazige Hollandse weide, doch een uitzondering hierop maakt de vrijwel onafgebroken stroom van domme loeiende beesten, die zich al of niet gedwee voortspoedt naar de abat-toirs, teneinde daar verwerkt te worden tot klapstuk, ribstuk, biefstuk e.d. Maar het vee doet niet altijd wat de mensen willen. Zo raakte onlangs van een vee-transport te Rotterdam een koe aan de wandel en tippelde over het emplacement van het D.P.-station. Er naderde een trein en de veedrijvers die naarstig trachtten de ambulante-koe te vangen, dachten dat een botsing onvermijdelijk zou zijn. Zo niet het rund. Een tiental meters voor de trein week het beest uit en na een lange jacht dacht een landbouwer de koe te kunnen pakken. Het dier nam de man evenwel op de horens en wist hem buiten gevecht te stellen. De landbouwer bracht het er echter mét kleerscheuren doch zonder schrammen af. Toen kwam de politierechercheur om een hoekje kijken, strooide kwistig enige genadeschoten rond, en de jacht was geëindigd. Klapstuk, rib stuk.....

De gemeente Hilversum heeft de beschikking gekregen over een aantal wagens van de Gooise Tramweg Mij, welke nu als woonhuizen zullen worden ingericht. Natuurlijk zullen deze „woonwagenuizen” eerst de nodige bewerkingen moeten ondergaan voor ze „bewoonbaar” verklaard kunnen worden. Slechts de jeugd bezit reeds een grote belangstelling.

Emigratie:

WAT STELT NIEUW-ZEELAND VOOR. . .

Meer dan eens is er gevraagd om in de Klewang het een en ander te vertellen over emigratiemogelijkheden. De laatste tijd immers is het woord emigratie niet van de lucht.

Dat het voor tal van jonge Nederlanders een uitkomst zou betekenen, wanneer zij zich onder redelijke voorwaarden blijvend in het buitenland konden vestigen, zal wel niemand betwijfelen. Denk, lezer, alleen maar eens aan de tienduizenden jonge boeren en landbouwers, die - bij gebrek aan grond - nooit aan een eigen bedrijf in Nederland zullen toekomen.

PLAATS VOOR 200 NEDERLANDERS

Zolang er echter over het „hoe” en „wat” van deze emigratie maar weinig bekend was, had het geen zin op dit onderwerp in dit blad dieper in te gaan. Dank zij de Sociale Dienst, zijn wij nu echter in staat, meerdere gegevens mede te delen over de emigratiemogelijkheid naar Nieuw-Zeeland, voor demobilisanten van Marine en Leger.

Op zeer korte termijn, namelijk voor September aanstaande, is er voor circa 200 Nederlandse werkrachten plaatsingsmogelijkheid in de landbouw en de zuivelindustrie van Nieuw-Zeeland. Het zijn de demobilisanten van Marine en Leger, die op de eerste plaats van dit aanbod gebruik kunnen maken.

Ervaren krachten evenwel genieten natuurlijk voorkeur, doch het is niet nodig dat allen getraind zijn.

Daar men in Nieuw-Zeeland, in verband met het zuivel-seizoen, de werkrachten voor 1 September aanstaande op hun plaats van bestemming wil hebben, zal de emigratie van deze tweehonderd demobilisanten snel in zijn werk dienen te gaan. Zij, die binnenkort voor demobilisatie in aanmerking komen en naar Nieuw Zeeland wensen te emigreren, doen er dus verstandig aan zich zo snel mogelijk op te geven bij hun Commandant of bij de Officier van Sociale Dienst van hun onderdeel. Voor wat het leger betreft kunnen zij, die eerst in het kader van de „C” divisie 7 December aflosbaar zullen zijn, zijn, zich eveneens opgeven. En wat de Marine aangaat, is, voor serieus gegadigden, vervroegde demobilisatie in bepaalde gevallen mogelijk.

Zodra zich voldoende aspirant-emigranten hebben aangemeld, zullen twee Nieuw-Zeelandse ambtenaren naar Indonesië komen om de gegadigden te selecteren. Daarna volgt demobilisatie en vertrek per eerste gelegenheid. De emigranten worden bij aankomst opgevangen door het Nieuw-Zeelandse Departement voor Arbeid, dat in nauwe samenwerking met het Bureau van de Nederlandse landbouwattaché in Nieuw-Zeeland de plaatsing op de verschillende bedrijven regelt.

Van deze zijde wordt tevens een oogje in het zeil gehouden of de nieuwe werkgever zich aan de loonvoorschriften en arbeidsvoorwaarden houdt en zijn personeel behoorlijke huisvesting en verdere verzorging verschaft.

GOEDE LONEN

Nieuw Zeeland kent vier bedrijfstypen in de agrarische beroepen, namelijk het intensieve weidebedrijf, waarvan de melkveehouderij van de meeste betekenis is, voorts het gemengde bedrijf, de schapebedrijven en de fruitteelt. De tweehonderd Nederlandse emigranten zullen tewerk worden gesteld in de landbouw en de zuivelindustrie. De landarbeiders gaan als „farmhand”,

dus als boerenknecht, op de grote zuivelbedrijven werken. Het melken geschiedt daar altijd machinaal en een zekere technische handigheid strekt tot aanbeveling, zoals ook kennis van tractoren, benzinemotoren enz. Deze groep emigranten wordt zoveel mogelijk in het familieverband van de werkgever opgenomen. Zij ontvangen aanvankelijk een weekloon van N.Z. £ 4.10, hetgeen in Nederlandse waarde omgerekend ongeveer op F 48.— neerkomt. Kost en inwoning vrij. De arbeiders voor de zuivelindustrie zullen werkzaam zijn in de boter- en kaasmakerij. Zij ontvangen een loon van £ 7 a £ 8 per week, waarvan ongeveer £ 2. voor kost en inwoning moet worden afgetrokken. Zij komen dus met aftrek van deze kosten op ongeveer F 50.— per week.

Op de lonen wordt inkomsten- en sociale verzekeringsbelasting geheven. De inkomstenbelasting is hoog, doch de eerste £ 200.— jaarlijks-inkomen is vrij van belasting. De sociale verzekeringsbelasting bedraagt 7½% van het loon. Van Staatswege wordt geneeskundige hulp verstrekt, waarbij ter tegemoetkoming in de kosten van iedere visite bij of van een particuliere dokter, een bepaalde vergoeding wordt gegeven. De publieke hospitalen zijn gratis, evenals geneesmiddelen. Emigranten vallen onder de sociale verzekering voor ziekte, invaliditeit, ouderdom en werkloosheid, zodra zij een jaar in New-Zeeland zijn gevestigd. De ervaring leert, dat van het loonbedrag, na aftrek van de verschillende belastingen, nog ruimschoots is over te houden, zodat het mogelijk is een gedeelte daarvan over te sparen.

EEN GOED LAND

Nieuw Zeeland zelf bestaat uit twee grote en nog enige kleinere eilanden. tezamen a c h t maal zo groot als Nederland, met een bevolking van bijna twee miljoen zielen. Het heeft de beste en rijkste gronden ter wereld. Het klimaat is uitstekend en men kent er de wisseling tussen zomer en winter. Toch is het klimaat zo mild, dat het vee het gehele jaar buiten blijft. Het natuurschoon is overweldigend. Er is weinig sprake van sociale tegenstellingen of klasseverschil. Er is volledige godsdienstvrijheid. De meerderheid der bevolking is Protestant. De prijzen van levensmiddelen zijn betrekkelijk laag; die van kleding en schoeisel zijn over het algemeen zeer hoog. Dit komt omdat de meeste verbruiksartikelen moeten worden geïmporteerd. Er heerst een grote woningnood, in verband waarmee emigratie voor g e h u w d e n moeilijker is dan voor ongehuwden.

Al met al is Nieuw Zeeland een land waar het zo kwaad nog niet is om te leven en te werken, mits men zich kan aanpassen aan de toestanden en verhoudingen, die natuurlijk heel anders zijn dan in Nederland.

Een emigrant die kans van slagen wil hebben, moet noodzakelijk beschikken over een flinke portie aanpassings- en doorzettingsvermogen en ook over een

goede gezondheid. Voorts is een elementaire kennis van de Engelse taal gewenst. De emigrant moet in loondienst van onderop beginnen en moet tonen wat hij waard is. Daardoor alleen kan hij het vertrouwen winnen van zijn werkgever. Bij voldoende bedrijfskennis en werkkraft zal het dan na verloop van tijd mogelijk zijn om een positie als deelpachter of bedrijfsleider te krijgen. Dit is de weg naar een zelfstandig bedrijf in een land, waar klimaat en bodemgesteldheid ten volle medewerken. Voor het zover is, zal de man, die zich in de vreemde heeft gevestigd, heel wat moeten zwoeven. Het zal hem niet meevallen en zeker niet iedereen is geschikt om dit karwei tot een goed einde te brengen.

Het besluit om te emigreren dient dus goed te worden overwogen. Het blijft ten allen tijde een persoonlijke beslissing, waarvoor men zelf ten volle de verantwoordelijkheid dient te dragen en waarvan men de consequenties moet aanvaarden. Heeft men het besluit genomen, dan zullen zoveel mogelijk faciliteiten worden verleend, om U bij Uw emigratie behulpzaam te zijn.

FINANCIËLE REGELING.

In dit verband iets over de financiële regeling. De emigrant dient zijn uitrustings- en overtochtscosten zelf te betalen, doch hiervoor kan hij putten uit de geldmiddelen die hem bij zijn demobilisatie ter beschikking worden gesteld. De demobilisant die van Indonesië uit emigreert, zal dezelfde uitkeringen ontvangen als bij demobilisatie hier te lande, hetgeen neerkomt op ongeveer f 750.— Daarbij komt nog een uitrustings- en overtochtstoeelage tot een bedrag van f 530.— wegens uitgespaarde overtochtscosten

naar Nederland, terwijl de Regering er in principe in heeft toegestemd, om, voor zover dit noodzakelijk blijkt, een extra toelage te verstrekken tot een maximum bedrag van f 500.— Deze uitkeringen vinden plaats in Indonesische valuta. Een gedeelte hiervan moet bij het Deviezeninstituut worden besteed voor de aankoop van deviezen waardoor wordt bereikt, dat de emigrant bij aankomst in het land van bestemming direct over enige geldmiddelen beschikt. Het zal niet mogelijk zijn om meer dan de voor emigratie strikt benodigde deviezen aan te schaffen. Het besluit om van Indonesië uit te emigreren behoeft dus niet te stranden op financiële obstakels, terwijl men ook niet aan een lange wachttijd is gebonden. Dit zijn twee punten, waarmee de man, die van Nederland uit emigreert steeds duchtig rekening moet houden.

Dit alles is wel het voornaamste wat over de emigratiemogelijkheid naar Nw-Zeeland te vertellen valt. In het binnenkort verschijnende nummer van „Wapenbroeders” zal de lezer er bovendien nog een lange beschouwing aan gewijd vinden. Van de ervaringen die men met deze eerste groep emigranten opdoet, zal het afhangen of er voor volgende uitzendingen mogelijkheden aanwezig zijn.

Nw. Zeeland kan nog heel wat krachten gebruiken.

De verwachtingen over ons zijn hoog gespannen en men heeft veel vertrouwen in den Nederlander, die in de tropen heeft getoond tegen moeilijkheden opgewassen te zijn. Het is aan een ieder, die naar Nw-Zeeland vertrekt, om de goede naam van de Nederlandse militair in Indonesië door werk en houding te bestendigen.

Ook de Nederlandse luchtmacht nam deel aan de gecombineerde manoeuvres van de Westerse Unie. Boven: leden van de Nederlandse luchtmacht ontvangen op Thorney Island instructies. Beneden: onze straal-vliegtuigen staan in linie opgesteld, even voor de aanvang der oefeningen.

HET EN EN WIJ

Van hanen, kippen en een bekentenis

Het idee om kippen te gaan houden, was eerlijk gezegd van onze kamergenoot, doch als we alles vooruit hadden geweten.....

Het was een warme middag in Maart, waarop Sibolga's bevolking ons met twee bij twee saamgebonden kippen zag sjouwen, hetgeen uiteraard geheel niet in onze lijn lag, doch om de lieve vrede te bewaren doet men veel. Onze kamergenoot, voor het gemak hier Piet genoemd, kon, volgens zichzelf tenminste, bogen op een grote kennis inzake het uitzoeken en onderscheiden van kippen en hanen. Wij zijn niet zulke keien op dat gebied, dus lieten we het aan de kenner over het pluimvee van beiderlei kunne uit te kiezen. Voor de aankoop echter ontstond nog een verschil van mening over de aanschaffing van een haan. Volgens onze bescheiden wetenschap der natuur konden de kippen het eenvoudig niet zonder zo'n heerschappij stellen. Uitgaande van de alom bekende stelregel omtrent mannetjes en vrouwtjes, waren wij op dit standpunt gekomen.

Het werd echter gewaardeerd met een minachtend snuffje van Piet, terwijl hij ons tweede argument van: die kippen mogen dan toch wel een beetje gezelligheid hebben, gelijkelijk de grond in boorde door het resoluut overgaan tot de aankoop van zes kippen.

We telden, wel is waar met pijn, ons halve maand gadij neer en zo gebeurde het dan, dat we ons met kippen beladen door Sibolga's dreven spoedden op weg naar huis waar de deur van de pasgetimmerde kippenwoning gastvrij opent.

Piet's uitleg over eerste en tweede leg van ons pluimvee kon onze verbazing over zoveel deskundigheid alleen nog maar vergroten, zodat we stilzwegen en droomden van ontbijt-met-ei.

Drie dagen later, toen de beestjes er voor het eerst uitmochten, wierpen we een steelse blik in het hok naar een eventueel resultaat der unieke kippenkunst, doch de met onze nassi volgevreten kippen renden luid kakelend naar buiten, een leeg hok achterlatend. Onwillekeurig schoot het gezegde: „Niet kakelen maar eieren leggen” in onze gedachten, maar we dorsten ons vermoeden omtrent de noodzakelijke aanwezigheid van een haan, niet te uiten uit angst voor het minachtend snuiven van Piet. Een mens wordt niet graag voor een niet-kippen-kenner uitgemakt. Stilzweigend kropen wij achter onze gebruikelijke boterham-met-pindakaas, terwijl het mata-sapi-visioen met een kletterende klap in de prak viel.

Om het geval zo goed mogelijk te kunnen voorstellen, dient te worden ver-

meld dat onze burger-buren-links kinderen, en onze burger-buren-rechts kippen houden. Nu stonden de zaken zo, dat onze kippen niet zo goed gedresseerd bleken en al gauw de benen namen naar de tuin van de buurman links met kinderen. Eerst begrepen we niet wat die beesten daar moesten uitvoeren, doch dat werd ons duidelijk, toen we merkten dat ze verzot waren op de pas geplante plantjes in 's buurmans tuin. Om dit euvel te bestrijden, waar wij uiteraard machteloos tegenover stonden, gebruikte de buurman links overvloedig zijn grint, met het gevolg dat op een dag een kip luid kakelend kwam aanhinken. Zelfs meenden we een traan in zijn oog te kunnen onderscheiden, doch Piet zei dat kippen niet konden huilen.

Deze handelswijze echter was de oorzaak van een groeiend misnoegen. Onze kippen liepen in zijn tuin en hij gooide met stenen; zijn kinderen liepen ook wel eens in onze tuin, doch wij zijn zacht van aard en gooien niet met stenen. Alle mensen zijn nu eenmaal niet hetzelfde.....

Weken verliepen; onze kippen groeiden; bleven, ondanks het gooien, in des buurmans tuin, terwijl de kinderen bij ons kind aan huis werden. Aan stenen gooien werd door ons niet gedacht. De ergernis bleef echter en de woede ongekend.

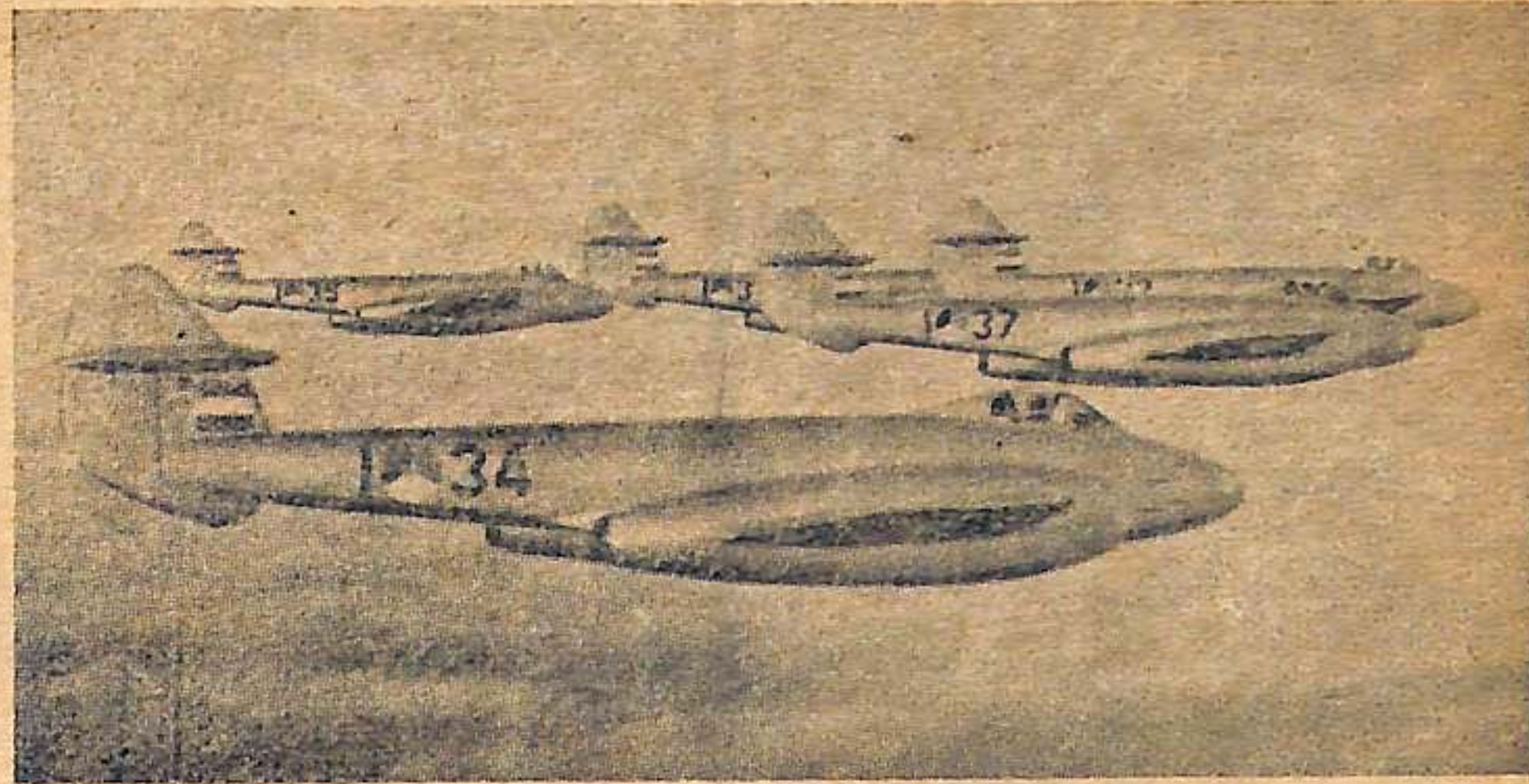
Intussen bleek echter, dat Piet toch niet zo'n bijzondere kippen-kenner was, want één van onze kippen groeide kennelijk op als haan, gezien zijn kam en lellen. Vergissen is echter menselijk, en wie weet heeft de kip zelf wel een vergissing begaan, zo dachten wij.

Maar toen ook een tweede kip zich als haan begon te ontwikkelen, zagen we ons genoodzaakt ernstig aan het kippenkennerschap van Piet te twijfelen. Naargelang die twee mannelijke kippen dus haan-allures begonnen te tonen namen hun onenigheden toe over de vier overgebleven echte kippen. Dit liep zo hoog één der hanen in spé overliep naar 't koppeltje kippen van onze buurman-rechts. Van dit historisch ogenblik af breidde het toneel zich uit tot en met het kippenhok van de buurman-rechts. De overgelopen haan bleek niet alleen haan-sadja, doch ook een verleider en Don Juan te zijn, want op een avond toen het hok werd gesloten telden we acht stuks pluimvee. Twee grote volwassen kippen waren door ons jonge pesthaantje verleid en meegelokt naar zijn woning. Dit feit zou dus onze kippenwoning vernederen tot een huis van slechte zeden en daar kwamen wij ten ene male tegenop. Hoe wij ook joegen en sloegen, het gezegde: „Ilede is blind”, werd nogmaals bewaarheid. Des avonds hadden we een gesprek over vrouwen, doch dat is een ander verhaal. In één ding waren wij echter gerust gesteld: er waren hanen, niets kon volgens ons het eieren leggen meer weerhouden.....

Wie schetst onze verbazing toen we de volgende morgen een, wel-is-waar schuchter, eitje vonden in ons hok. Verheugd en met een gezicht van zie-jenou-wel, haalden we Piet er bij. Zijn gezicht kreeg echter een bedenkelijke plooi bij het zien van het product. Op onze vraag wat er loos was met dat ei antwoordde hij: „dat ei is niet van onze kippen, maar van de kippen van buurman-rechts. Diepgeschokt bekeken we het ei of de kip een herkenningsteken er op zou hebben achtergelaten.

Het was hard de waarheid te moeten beseffen, want ten tweede male werd onze droom de bodem ingeslagen.

„Wat doen we nu?” vroegen we, doch Piet zei niets, hij dacht. Eén van zijn slechte gewoonten. Dat bij het overwegen; houden of terugbrengen, onze

Een squadron Nederlandse straaljagers op oefenvlucht.

ARCHIPEL-aria

4 Juli — Met ingang van 1 Mei 1949 is Luit. Kolonel H. J. KRONIG bevorderd tot Kolonel der Infanterie K.L. In Mei 1946 werd hij aangesteld tot plv. Commandant van de „T”-Brigade, waarna op 26 Februari l.l. zijn benoeming volgde tot Commandat van de „X”-Brigade.

5 Juli — Onder zeer grote belangstelling en op plechtige wijze werd het militaire en burger-Ereveld te Tarakan officieel ingewijd. In een rede herinnerde de Adjudant-Generaal Generaal-Majoor P. ALONS aan de dagen van 1942, waarin zovelen het leven lieten in de strijd tegen de overweldiger. Nadat de andere autoriteiten in hun toespraken de gevallen hadden herdacht, werden de stoffelijke overschotten van de slachtoffers met het gebruikelijk ceremonieel ter aarde besteld.

6 Juli — Te Palembang werd een aanvang gemaakt met het afnemen van examens aan de Militaire Technische Avondschool, welke drie dagen zullen duren. Ongeveer een jaar geleden begon de school onder auspiciën van de Dienst Vorming, met 109 leerlingen en thans nemen aan de examens negen kandidaten voor metaalbewerking, elf voor electrotechniek en veertien voor auto-techniek deel.

Uit Djokja werd bevestiging gekregen van het reeds eerder vernomen bericht van de dood der volgende 4 communistische leiders: Alimin, mr. Amir Sjarifuddin, Djokosujono en van Suripno.

De territoriaal tevens troepencommandant van Midden-Java en Commandant van de B-divisie, Generaal-Majoor J. K. Meyer, is voornemens per 1 October met pensioen te gaan na 31 jaar officiersdienst. Omstrent de reden tot zijn ontslagaanvraag verklaarde Generaal-Majoor Meyer, dat hij zeer teleurgesteld was over de 7 Mei-overeenkomst, maar dat hij op het critieke moment de troepen niet in de steek wilde laten en besloot de ontruiming van de residentie Djokja zelf ten uitvoer te brengen.

Kolonel D. R. A. Van Langen, militair Commandant van Djokja en Commandant van de „T”-Brigade vroeg eveneens zijn ontslag aan. In bevoegde militaire kringen te Batavia, kon dit laatste bericht evenwel nog geen bevestiging krijgen.

7 Juli — In antwoord op het telegram van de inmiddels benoemde Legercommandant van de Mariniers, ter gelegenheid van de opheffing van de Mariniersbrigade, ontving Luit. Generaal BUURMAN van VREEDEN, een danktelegram, waarbij hem onder dankbetuiging voor de gevoelens van verwaardering, de blijvende verzekering werd gegeven, dat op gelijke wijze als de mariniersbrigade thans het amphibisch bataljon zijn beste krachten in dienst zou stellen van het Leger.

De wederopbouw van het Staatsspoor wegniet met de daarbij behorende veeren auto-diensten in Zuid-Sumatra is per 1 Juli opnieuw aanzienlijk vooruitgegaan. Op die datum zijn verschillende lijn- en busdiensten gereed gekomen.

DE BIJL.

— Kamerbewoners die boven het slaapvertrek van de heer en mevrouw Amacher in Toronto wonen, hoorden Maandagavond het volgende gesprek: Vrouw: Waarom de bijl?

Man: Die moet ik morgen vroeg slijpen.

Vrouw: Maar je hebt nog nooit een bijl meegenomen naar de slaapkamer.

Een tijd lang bleef het stil, maar later in de nacht hoorden de burens plotse-ling gillen en kreunen uit de kamer van Amacher.

Zij stormden naar beneden en konden juist op tijd ingrijpen in een hevige vechtpartij tussen de heer en mevrouw Amacher.

Amacher is in verzekerde bewaring gesteld onder beschuldiging van poging tot moord met voorbedachten rade. Zijn vrouw ligt in het ziekenhuis en maakt een goede kans op herstel.

nog steeds heersende ergernis een grote rol speelde bleek uit ons besluit. We zouden de kip, die tenslotte in eerste instantie fout was geweest, nog eenmaal een kans geven het ei weer op te nemen en opnieuw, in haar eigen hok, te leggen. De haan werd die dag opgesloten om de kip gelegenheid te geven haar losbandigheid te herzien.

Onverbiddelijk echter waren we, toen de volgende morgen naast het eerste ei nog een tweede ei lag. Die morgen aten we ei bij het ontbijt, terwijl we ons geweten in slaap trachtten te sussen door een gesprek over zedeloze kippen te beginnen. Ons geweten sliep echter niet en groot was dan ook onze vreugde, toen een weekje later één van onze kippen haar eersteling had gelegd. We stelden voor beschuit met muisjes te eten, doch Piet is niet zo fijngevoelig. Ondertussen had onze buurman-rechts iets in de smiezen gekregen, want de twee kippen bleven weg. Om nu her-nieuwde ruzie te voorkomen tussen de twee hanen, gaven we één van hen een klap dat hij ook ging leggen, maar voor altijd. Deze oplossing bracht vreugde in

de kippengemeenschap. Er werd geen overspel meer gepleegd en de leg werd geregelder en veelvuldiger. Volgens ons kwam dat vast en zeker omdat er nu één haan was, doch Piet wilde er niet aan en gaat nog steeds prat op zijn kippenkennerschap.

Onze buurman links gooit echter nog steeds met stenen en wij hebben nog nooit één steentje aangeraakt, terwijl zijn kinderen vaak in onze tuin lopen. Alle mensen zijn echter niet hetzelfde. Onze buurman rechts komt nu dagelijks bij ons een eitje brengen, „want”, zo zegt hij, „die ene kip van jullie scharrelt met onze haan, zodoende legt ze de eieren in mijn hok”. Alle mensen zijn nu eenmaal niet hetzelfde!!

Tot nu toe hebben we maar wat gekucht en schuldbewust gekeken. Doch een mens kan niet ten eeuwigden dage met een bezwaard geweten rondlopen, vandaar deze bekentenis:

„Buurman-rechts, indien u deze regelen leest, breng één week lang geen ei bij ons terug, dan staan we quitte en is alles vergeven en vergeten”.

SOESAH.

ONZE BUREN in het zuiden

Op het grote eiland Sumatra, met zijn ruggegraat van bergketens, is inderdaad ons territorium het schoonst, vanuit toeristenoogpunt. Medan is de grootste stad van dit eiland en het binnenland hier mogen we gerust een flonkerende gesp in de gordel van smaragd noemen. Zuid-Sumatra, vanaf de Lampongbaai tot Djambi, is niet „mooi“, maar interessant, hoewel ook de Moesi bij avond en ochtend onvergelijkelijk schone vergezichten kan bieden.

Wie daar aan land gezet wordt, vaart een uur of acht de Moesi op en passeert de raffinaderijen van de oliemaatschappijen, die bij avond met hun vlammen en lichten de baroe doen uitroepen kalk, wat een machtige stad met dansings en bioscopen. Helaas....., het zijn 'maar' raffinaderijen en kraakinstallaties en Palembang ligt een eind verder op. Palembang, het Venetië van de archipel, is gebouwd op palen en dankt zijn bestaan aan de Moesi, de olie en de vroegere roem van het machtige rijk Crijwidjaja van de zevende tot de dertiende eeuw. Aan de handel per prauw en per hekwiel en aan de pijpleidingen van B.P.M. en S.V.P.M., die in Pladjoe en Soengei Gerong samenkomen uit het binnenland, van zulke ver verwijderde plaatsen als Djambi en Mangoeindjaja af.

ROMAN VAN DE BLUBBER

Maar ga nu verder het binnenland in! Geen sawah's en geen palmen, alleen moeras, moeras, moeras met muskieten, die gonzen als naaimachines. En rivieren, zijrivieren en zijzijrivieren, die kurekrekken door de „prut“ tot je er duizelig van wordt.

De commandant van 5-3 RI vaart en rijdt wel anderhalve maand, eer hij al zijn detachementen heeft bezocht en een prauwpatrouille van een paar weken met tijgers, olifanten en krokodillen om je heen is voor 4-7 R.I. geen uitzondering. Er kwam zelfs een keer een soldaat met een kaakfractuur in het hospitaal, omdat een olifant hem met een teen „geschramd“ had.

Na twee-en-half jaar gaat het moeras dit laatste bataljon dan ook wel in de koude kleren zitten, hoewel een gedeelte nu in de Lampons is ingezet, waar ook nog wel geen film of cabaret te zien is, maar in ieder geval een ander landschap. Ook daar hebben zij bewezen tegen de moeilijkheden volkomen opgewassen te zijn.

ZUID-SUMATRA, het land van de olie en de steenkool, van de peper, de rubber en de rijst, van de blubber en de tjotten, van de olifanten en de krokodillen

Die Lampongse districten, sinds begin van dit jaar terdege gezuiverd, vormen nu 't „Indische“ deel van Zuid-Sumatra, met hun uitgestrekte Javaanse koloniasaties, pepertuinen en cultures. Noordelijker liggen de bergen van de welbekende Boekit Barisan en hier in de buurt van de Dempo en de Semendo begint 't 'Europese' klimaat. Hier ook hebben de bataljons van de 2e Div. getoond wat zij waard zijn. Zo werd door 4-1 R.I. de 'Fiere Eendjes' de honderden kilometers lange weg van Lahat naar Benkoelen opengegooid, tezamen met de AAT-ers, die hun Dodenrit over trek-

met de oliecentra en de steenkoolmijnen (aan de oppervlakte) van Tandjong Enim. En in beide acties leverden de veteranen, het 3e esk. Paw. en de 6e afd. Veldart. hun aandeel. Thans zit hun tijd er op.

EN VAN DE OLIE

Tussen Palembang en Djambi en West van deze denkbeeldige lijn liggen de olievelden van de Bataafse en de Stanvac 'Operation Pipeline'. Het is echter geen interessante militaire wandeling, want olie pleegt zich onder vuile blub-

VOORAL VEEL BOERENKOOL

mijnen presteerden en de Veldgenisten, die ettelijke bailey's sloegen waaronder van meer dan tachtig meter.

In de helderde koele bergplaatsjes als Tjoeroep, Kepahiang en Pagaram zullen zij hun laatste maanden slijten na zoveel tijd in de 'boerenkool'. Daarmee werd ook de kroon gezet op het werk van de vroegere stoottroep- en gadjah-merah-bataljons, die bij de eerste politionele actie in een snelle opmars vanuit Palembang de enorme laagvlakte bezetten tot aan de bergrand,

ber en ondoordringbare jungle te verbergen en de vroegere Djambiweg was verdwenen. Door de twee buizen tussen beide plaatsen stroomt het kleverige vocht en menigvuldig was de verzuchting 'waarom nou niet olie heen en koud bier terug'. In deze jungle ook zwerven de kudde olifanten op hun geregelde trektochten en leven de primitieve Koeboes met hun boomschors-lendendoekjes (zij wel!).

Hier verschijnt een olieveld plotseling in de rimboe als een groene of zwartgeblakerde vlakte met 'Kerstbomen' (de boortorens), blinkende reservoirs en een wirwar van buizen. Zo op het eerste gezicht niet veel bijzonders, tot men bedenkt welk een enorm werk hier verzet is en weer verzet wordt en welk een factor van belang de olie in de economische en politieke machtsstrijd van het verre oosten speelt. Ondanks de vernielingen in 1941 en in de merdekajid, ondanks bombardementen, is de productie thans weer zover, dat men wler nieuwe boringen met de modernste methodes verricht.

En een ander voordeel, voor ons, die hier op korte termijn werken, van de nabijheid dezer wereldindustrie, is de goedkoopte der cigarettens en de aanwezigheid van gratis filmvertoningen in de centra Soengei Gerong -Pladjoe, Pra-boemoelie en Pendopo. Menig Stoter heeft hier na zijn demob. reeds werk gevonden.

Eén van onze wapenbroeders, die zijn diensttijd in Zuid-Sumatra doorbrengt, stuurde de redactie van de KLEWANG nevenstaand artikel, waarin ons iets verteld wordt van dit uitgestrekte gebied, minder rijk aan natuurschoon dan het Noordelijk gedeelte van ons eiland, maar zeker niet minder interessant.

Temidden van uitgestrekte moerassen duiken plotseling olieraffinaderijen met enorme buizeninstallaties op, de woningen zijn er op palen gebouwd, het is een gebied, waar krokodillen hoogtij vieren.

Zuid-Sumatra, geen uitgestrekte tabaks-ondernemingen, reën — een ondoordringbare wildernis, waar gepioneerd moet worden om de zo begeerde olie te winnen.

Daarom is het belangrijk, dat wij iets te horen krijgen over de vele moeilijkheden, die overwonnen moeten worden alvorens de olie in de reservoirs stroomt. Weinig is er bekend over het soldatenleven daar in het „Lampongse“. Ook daar zitten Nederlandse jongens, die hun militaire plicht vervullen.

De redactie dankt haar medewerker, die ons dit verhaal deed toekomen om ons een inzicht te geven in het leven en werken van onze „Zuidburen“.

EN WAT ER RONDLOOPT

Het groen, natuurlijk, het groen van de tropenuniform, dat zich oplost in het eindeloze groen van jungle en tjot, alle in talloze schakeringen. Het wit, natuurlijk, het wit van oliemannen en planters en ambtenaren. En het bruinrood met goud van de inheemse bevolking, op zon- en feestdagen dan: de beroemde zuidsumatraanse kains.

De Palembang, evenals de Medan, is een mixture van in- en uitheems, waar tienduizenden Chinezen doorheen krioelen. De Kommering-Ogannars naar het zuiden zijn echte Zuid-Sumatranen, levend van ladangen en belust op familie-vetes, als met de Sekajoeers naar het noorden langs de moesi. Uit Sekajoe komt ook de Wali-Negara van de Negara Sumatera Selatan, A b d u l M a l i k.

In de Lampons zijn de laatste dertig jaar veel Javanen geïmporteerd en noordelijker in de bergstreken wonen vele verschillende volken als de Pase-mahers in de gelijknamige vlakte, waar nog vele grote stenen beelden aan een vroegere megalithische beschaving herinneren, en de Semendoers op het Semendo-plateau, die het matriarchaat in ere houden en het derhalve zeer begrijpelijk vinden dat Juliana Koningin en Bernhard Pangeran is.

Al deze mensen leven in hoofdzaak van ladangen, van „shifting cultivation“ dus en van bevolkingsrubber. Het grote moerasgebied is waardeloos voor cultu-res, omdat de bodem door de zware regenval is uitgeloozd en het lateriet, het echte 'rode Palembangse stof' arm aan plantenvoedsel is. Slechts rubber- en oliepalmonderingen treft men aan en een patrouille kan dagen en dagen door de rimboe modderen zonder een kampong te zien ('t Stelt geen moer voor', staat er ergens op een bord in die enorme Biesbosch). Een voordeel is weer, dat in deze streken ook infiltranten niet lang zonder voedsel kunnen rondzwerven, waardoor Palembang en omgeving reeds twee-en-half jaar één der rustigste gebieden van de archipel is.

Onze burens in het zuiden van dit machtige eiland hebben geen gemakkelijke job en van hun werk wordt niet veel ophef gemaakt. Zij hebben geen mooie wegen en geen Tobameer en weinig of geen verlof en ontspanning, maar ook zij fixen het met bewonderenswaardig doorzettingsvermogen. En praat hen niet over olie en blubber, want daar hebben zij hun buik vol van..... maar ondertussen.....

Een landschapsbeeld zoals men dikwijls aantreft in de „oliehoek“ nabij Palembang.

Zo werkt Nederland. . . .

Wapenbroeders,

Je hebt het ongetwijfeld al hier en daar in de kranten gelezen: vanaf half Juni zullen er dit jaar totaal 32.000 militairen als demobilisanten terugkeren. En wel gedurende de eerste acht maanden 4.000 man maandelijks.

Heel binnenkort zullen zich dus op de Nederlandse arbeidsmarkt in groten getale nieuwe arbeidskrachten presenteren. We hebben kortgeleden al het een en ander over de situatie op die arbeidsmarkt gezegd. Er is heel weinig vraag naar ongeschoolde krachten, naar personeel met weinig of geen vakkennis. Daarentegen is er voor de vakman, voor de goedgeschoolde werkkraft, nog plaats in tal van bedrijfstakken. Het al-dan-niet bezitten van vakkennis en vakbekwaamheid zal dus voornamelijk beslissen over je toekomstmogelijkheden in Nederland. Tot op heden heeft de inschakeling van gedemobiliseerden in de Nederlandse maatschappij een bevredigend verloop gehad. Tot en met Maart 1949 zijn er in totaal 23.350 militairen gedemobiliseerd, waarvan slechts 3% in April nog geen werk had, nl. 733 man. Of de nieuwe groep demobilisanten ook zo vlot in het arbeidspoces zal worden opgenomen, is een open vraag. Er is ondertussen wel iets veranderd in Nederland en vooral ten aanzien van ongeschoolde werkkraften is erin de meeste bedrijfstakken een verzadigingstoestand ingetreden. Wie daarom hier in Indonesië een goed baan krijgt aangeboden, moet deze kans niet zonder meer van zich afschuiven. Dit betekent niet, dat de demobilisanten ook in Nederland niet welkom zouden zijn. Waar je ook demobiliseert, hier of in Nederland, je zult steeds aanspraak kunnen maken op de volle steun van de overheid. Er zullen echter in Nederland vooral tal van moeilijkheden te overwinnen zijn en het blijkt uit vele berichten dat men daar van Regeringen en Legerzijde een open oog voor heeft. Kortgeleden heeft Prins Bernhard in een bestuursvergadering van de Stichting van de Arbeid een beroep gedaan op het bedrijfsleven om de plaatsing van gedemobiliseerden zoveel mogelijk te bevorderen. De Stichting van de Arbeid, het hoogste en belangrijkste sociale orgaan, waarin werkgevers en werknemers elkaar ontmoeten, heeft ten antwoord zijn volledige medewerking toegezegd.

En het is juist door deze vrije medewerking, die door geen wet en voorschrift in het leven geroepen kan worden, dat de komende moeilijkheden overwonnen moeten worden.

Het zal echter voor iedereen begrijpelijk zijn, dat deze „Goodwill” niet blijft bestaan, als alles van één kant moet komen. Nu zal het de meesten van ons wel niet ontbreken aan goede wil en goede bedoelingen, wellicht ook niet aan werklust en doorzettingsvermogen. Maar hoe noodzakelijk en belangrijk ook, deze „geestelijke instelling” alleen is niet voldoende. We zullen als werkkraft ook beoordeeld worden, naar hetgeen we door vakbekwaamheid en vakkennis kunnen presteren. Nu is men er in Nederland volkomen van op de hoogte dat er zich onder de terugkerende militairen maar weinig geschoolde krachten zullen bevinden.

Er zijn daarom Rijkswerkplaatsen opgericht, waar de demobilisant op 's-Lands kosten de gelegenheid krijgt de grondbeginselen van verschillende beroepen en vakken te leren. Gedurende deze opleidingen, die gemiddeld zes maanden duren, ontvangt de deelnemer een loondervingsvergoeding, aangepast aan zijn sociale omstandigheden. Voor een kostwinner van 22 jaar en ouder b.v. bedraagt deze vergoeding 27 tot 30 gulden per week. Na het volgen van

zo'n speedcursus staat de demobilisant natuurlijk nog slechts op de onderste sport van de ladder naar het vakmanschap. Mist hij nog zoveel routine, dat hij door zijn werkgever nog niet voor een volledig loon in aanmerking gebracht kan worden, dan wordt van Rijkswege maximaal voor de duur van een jaar het ontbrekende bijbetaald. 'n Prachtige voorziening die al in de praktijk bewezen heeft, goede resultaten voor werkgever en werknemer af te werpen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een door de werkgever georganiseerde vakopleiding te volgen. Indien gedemobiliseerden een dergelijke cursus volgen, krijgen ook zij van Rijkswege het loon van een volwassen arbeider gegarandeerd. Om deze vakopleidingen goed te kunnen volgen en om ook later met succes op de ingeslagen weg verder te kunnen gaan, is het echter noodzakelijk dat de kennis die je vroeger op de schoolbanken hebt opgedaan, nog goed in je hoofd zit.

De praktijk wijst echter uit, dat daar vaak het nodige aan ontbreekt. Hoe staat het b.v. met je kennis van de Nederlandse taal! Kun je foutloos schrij-

ven; een eenvoudige correspondentie voeren en met formulieren omgaan? Wat weet je nog van percentsberekening bij handel en verzekering, van decimale breuken, delingen en vermenigvuldigen? Toch heb je deze algemene kennis nodig als fundament voor je vakopleiding. Er bestaat een pracht van een gelegenheid: het volgen van de schriftelijke cursus „Sleuteldiploma”. Ja ik weet het. Het valt niet mee om buiten je zware dagtaak ook nog een portie zelfstudie op je nek te nemen. Je hebt en dat geldt op de eerste plaats voor de mensen buiten — praktisch alle omstandigheden tegen je. Geen fatsoenlijke tampoet, geen licht misschien en het nodige aantal dag- en nachtpatrouilles. Misschien heb je zelfs te klagen over gebrek aan medewerking. Maar dan nog blijft het een feit dat het hier om je eigen toekomst gaat. En zeg niet: De Dienst Vorming laat me toch in de steek, want van deze cursus liggen de exemplaren kant en klaar in Bandoeng op je te wachten. Vraag je vormings-officier of hij er wat haast achter wil zetten met aanvragen. Om de kosten hoeft je het niet te laten. De hele cursus komt je op f 12.50. Het gaat om je toekomst.

De Viking.

Voor vrijheid en recht

In de periode van 29 Mei tot en met 4 Juni zijn ondervolgende militairen gesneuveld

soldaat	Couwenbergh G.J.J.	271126156
korporaal	Sjouken A.L.	271031016
soldaat	Jansen M.	260329100
soldaat	Stoop A.P.	260921093
soldaat	Hindriks J.	260306016
le luitenant	Giebel H.J.	241106010
sergeant	Drongelen J.C. v.	271022004
sld. ekl.	Eelman L.	250124010
sld. ekl.	Bruins M.	270208055
kapitein	El A. v.	191207000
sld. ekl.	Kijlstra H.H.	260917075
wachtmeester	Tongeren G.F. v.	280209005
sergeant	Mollema K.	260718058
soldaat	Wouw F.J.M. v.d.	271022211
Mal. sld. tkl. inf.	Asmat bin Oemat	201301008
Men. sld. tkl. inf.	Saisab J.	K. 94718073
Jav. sld. tkl.	Soeprapadmo	49005
Jav. sld. tkl. inf.	Soetrisno	43477
Men. sld. tkl. inf.	Tawaang P.H.	K. 94718067

VERMIST:

Snd. sld. tkl. inf.	Djadjang	K. 34821916
---------------------	----------	-------------

Van de VEILIGHEIDSBATALJONS vallen over deze periode verliezen, noch vermissingen te melden.

In de periode van 5 tot en met 11 Juni zijn ondervolgende militairen gesneuveld

wachtmeester	H.C. Bak	251103007
soldaat	W.J.H. Engelen	250123121
soldaat	M.M.G. Richard	281113187
soldaat	W.P.J. Cillessen	250713010
sergeant	A. Rijdsdam	270210125
soldaat	H.H. Levy	250222074
soldaat	C.P.C. Hooyen	260119041
korporaal	J. Niemeijer	281009221
wachtmeester	C. de Bruin	240324006
Tim. korp. inf.	Adoe Isa, A.	35742
Mad. bar. sld. inf.	Abdoel	40138

VAN DE VEILIGHEIDSBATALJONS SNEUVELDEN in deze periode van de Barisan Pengawal Sumatera Timur:

Moh. Noer	inf. v.b. sld. tkl.	A. 481218
Arifin	inf. v.b. sld. tkl.	A. 481054
Boejoeng	inf. v.b. sld. tkl.	A. 481104
Sariman	inf. v.b. sld. tkl.	A. 481174

VERMIST: GENE

De vorige verlieslijsten dienen nog te worden aangevuld met de gesneuvelden:

soldaat	S.J. van Thiel	280817517
Tim. sld. ekl. inf.	G. Gelatang	34177
Men. sld. tkl. inf.	J.A. Rumagit	K. 74715540

„BRONZEN LEEUW”

Bij Koninklijk Besluit is de Bronzen Leeuw, toegekend aan de kapitein der infanterie van het KNIL:

E. TH. P O P P E,

wegens: „Heeft zich door het bedrijven van bijzonder moedige en beleidvolle daden in de strijd tegenover de vijand onderscheiden door als commandant van een ondersteuningscompagnie in het tijdvak van 21 tot en met 5 Juli 1947 te Terdjun-Bindjei, Lalang en Banten (Sumatra's Oostkust) door zijn beleidvolle en moedige wijze van aanvoeren en meerdere acties tot een succesvol einde te brengen. Voorts door, na de daarop volgende landing te Pantai Tjermin en de opmars vandaar naar Tebing Tinggi en Siantar, toen hij op 1 Augustus 1947 werd belast met zuiveringsacties rond Siantar, in dit gebied in de maanden Augustus tot en met October daaraanvolgende een zeer groot aantal gevechtsacties persoonlijk en met goed gevolg te leiden, zodat daarna in dit gebied voor een groot deel rust en orde terugkeerden en vele ondernemingen het bedrijf weer op gang konden brengen.

Tenslotte door tijdens deze zuiveringsacties, zelf door zijn onbewogen houding en doortastend optreden een goed voorbeeld vormend voor de inheemse troep in het gevecht, aan de vijand gedurende al deze acties steeds zware verliezen toe te brengen, terwijl bovendien door hem een aanzienlijke oorlogsbuit werd buitgemaakt en een groot aantal Chinezen werd bevrijd.”

DE PENSIOENWET VOOR

Reserve-Officieren

Een ontwerp ter vaststelling van een pensioenwet voor reserve-officieren, die zich krachtens daartoe door hen gesloten vrijwillige verbintenissen voor onbepaalde tijd in actieve dienst bevinden, met bestemming werkzaam te zijn bij de door minister van oorlog aan te wijzen dienstdaken, alsmede voor weduwen, kinderen en nabestaanden, is ingediend.

Aan een toelichting is ontleend, dat de omstandigheden in Indonesië het noodzakelijk maken, dat de sterkte van het leger beduidend groter dan in normale tijden is. Voor de officiers-encadrering wordt ruim gebruik gemaakt van de diensten van reserve-officieren. Een aantal hiervan is bereid langer in dienst te blijven dan voor hun collega's in het algemeen is bepaald. De vrijwillige beschikbaarstelling maakt het gemakkelijk het corps beroeps-officieren weer op peil te brengen. Daarbij komt dat door verdergaande specialisatie tal van functies aan te wijzen zijn die mede door reserve-officieren vervuld kunnen worden, waarbij vervanging op korte termijn slechts ten koste van veel schade aan de dienst geschiedt.

De ministers van oorlog en van binnenlandse zaken zijn er van overtuigd, dat het van overwegend belang geacht moet worden, dat er van de diensten van reserve-officieren, die bereid zijn krachtens vrijwillige verbintenissen voor onbepaalde tijd in actieve dienst te komen blijven, gebruik gemaakt zal worden.

De bereidheid zal ongetwijfeld groter zijn, indien de belanghebbenden, hetgeen bovendien billijk mag geacht worden, het uitzicht op pensioen hebben, onder dezelfde voorwaarden gelden ten aanzien van het korps van beroeps-officieren.

„Daar komt brommen van”

Cabaret van 5-10 R.I. bracht jolijt in het hospitaal

NIUW IDEE TER NAVOLGING.

Een belangrijke proef hebben enige ondernemenden van 5-10 R.I. op touw gezet. Een proef, waar eigenlijk het hele bataljon aan meewerkte. Een primeur tevens, die geslaagd mag heten en tot navolging dient!

In de cantine van het militaire hospitaal te Medan trad op 8 Juli een groepje cabaretmensen van 5-10 R.I. op voor de zieke wapenbroeders. Laten we van dit optreden eens beginnen met de korte toespraak die de welzijnsverzorgings-officier van 5-10 hield.

„t Is reeds lang bekend”, aldus luitenant van der Valk, „dat de welzijnsverzorging, de Niwa en de Niwin, door diverse omstandigheden in haar taak tekort schieten, vooral waar het brengen van ontspannings-avonden voor de militair betreft. Wij lieten ons daarom nog niet op de kop zitten.

Wij begonnen zelf en vóór onszelf en we traden daarbij ook op in de buitenposten. Waarom zouden we met eigen krachten geen cabaretavond kunnen vullen? Zo is ook het plan ontstaan ons cabaret uit te wisselen en voor andere onderdelen te laten optreden.

Dit is alleen -zoals in elk onderdeel-

mogelijk, als er anderen zijn uit de afdeling die de opengevallen plaatsen innemen, zodat de werkzaamheden van het onderdeel geen stoornis ondervinden. In vele onderdelen zijn er goede krachten, die zich echter niet voor het grote belang van het ontspanning-geven dienstbaar kunnen maken, omdat zij aan hun werk geklonken zitten en hun commandanten geen toestemming geven vrij-af te nemen.

Hier spelen nu op de planken een facteur, een schrijver, een fourier een patrouille-loper, noem maar op, die ontspanning aan anderen brengen door dat makkers van hun afdeling vrijwillig hun werk er extra bij verrichten. Zó is het mogelijk iets te presteren”. En zo begon dit gezelschap onder auspiciën van het bijkantoor welzijnsverzorging alhier, een tournee langs diverse buitenposten. Zeer zeker verdient hierbij

5-10 R.I. geeft een voorbeeld, dat door de andere onderdelen kan worden nagevolgd.

Dit -voor ons nieuwe- gezelschap hebben wij in het hospitaal kritisch aanschouwd. Want de jongens zijn van plan

Mededeling van het strijdkrachtenprogramma

RADIO MEDAN

Zij, die nog in het bezit zijn van nog niet bewerkte papieren gramfoonplaten en alsnog hier op prijs stellen ze te laten bewerken, kunnen zich hiertoe opgeven bij radio Medan. Spoedig wordt dan medegedeeld, wanneer de opname kan geschieden.

dit cabaret drijvende te houden. Na hun tournee zullen ze hun oude plaatsen in het onderdeel innemen, om dan in hun vrije tijd nieuwe stukken in te studeren en daarmee weer naar buiten op te treden.

Onze conclusie is, dat dit gezelschap het tourneren zeker waard is. Het bezit een goede kern. Er bestond een geweldige speellust, terwijl, mede door de regie van Cor van Gerven, de rollenkennis perfect was en de behoorlijke planken-routine een lange oefentijd verried.

De eerste schets van de begrafenisondernemer, de schets- als zodanig, was niet zo geslaagd, terwijl de zogenaamde conférence zo nu en dan niet baarloos was te noemen. De zelfgemaakte geestige liedjes deden het beter en brachten het juiste contact met het publiek.

De hoofdschotel werd na de pauze gevormd door het vertoonde blijspel in twee bedrijven van Piet Mossinkot: „Daar komt brommen van”.

Een goed gekozen stuk, dat vele moge-

Hans Kaart naar Durban.

Op 3 Juli zijn Hans Kaart en zijn metgezellen uit Johannesburg naar Durban vertrokken. Eén van de moeilijkste problemen is thans het vinden van een boot naar Batavia. Men moet 15 Juli aan boord zijn, omdat het Niwin-contract op 10 Augustus ingaat. De reizigers hebben het niet gemakkelijk gehad. Zij hadden te kampen met ernstige motorpech en nauwelijks was het contract met de African Consolidated Theatres afgewerkt of Fred moest naar Zuidwijk, waar hij na vier weken in het ziekenhuis te hebben gelegen kon worden ontslagen.

In Johannesburg genoot het gezelschap een buitengewone populariteit. Ieder kende daar onze landgenoten en hun begeleider: Gerrit, de Kraai.

Op zekere dag werd het gezelschap nagezeten door een motoragent en men probeerde deze kwijt te raken. Na een spannende nek-aan-nek-race grijsde de agent binnemelk en zei: „How's the crow?”.

lijkheden voor zelfs het miezerigste toneel open laat. De spelenden hebben er ruimschoots gebruik van gemaakt en de vele vondsten werden behoorlijk uitgebuit.

Cor van Gerven speelde vol expressie Heintje Fattum, de gesjochte inbreker „met de goede inborst en de weinige hersens”, die op sleptouw wordt genomen door Frederick Link, de gentleman-oplichter (Kees Dubbelman). Deze heren geven zich respectievelijk uit voor de beroemde zwemkampioen Onderwater en zijn secretaris en pogen aldus een goede slag te slaan. Als echter de bulldog en trainer Droogrek (Piet Bosman) en de echte Onderwater (Jan Pijnappel) komen opdagen, volgen de kluchten elkaar regelmatig op.

De mimiek van de kelnier (Ton Lieshout) in zijn situaties met de jammerhartige Heintje veroorzaken het publiek lach-buikkrampen. Maar ook het spel van de andere spelenden dragen dit gezellige stuk.

Wij hopen dat het brommen van dit gezelschap nog vele malen ook voor de andere posten te horen zal zijn. Het stuk en het gezelschap zijn het ten volle waard.

R.L.M.

VRAAG EN AANBOD

In het verzoekplatenprogramma op 28 Juli zullen voor onderstaande personen platen worden gedraaid:

Soldaat eerste klasse W. H. Kleuven, verpl. pel. V. & T. te Medan, op verzoek van zijn verloofde Truus.

Sergeant Arie Visser, 31ste B. hospitaal te Medan, op verzoek van zijn familie en vrienden.

Korporaal J. Slingerland, 122ste squadron, van zijn vrouw, ouders en dochtertje.

Soldaat A. Rijnders, 2-5-10 R. I. op verzoek van zijn moeder.

Korporaal Ph. B. v. d. Tol, korps M. P. te Medan, op verzoek van mej. Henny Baan.

Luitenant Jhr. van Nispen, op verzoek van de officieren van 5-10 R. I.

Het zeilseizoen is begonnen!

Commen-taar verder verbodig...

Radio Medan brengt:

In de week van 31 Juli tot en met 6 Augustus, op de 41,6 en de 60,85 meter band.

19.30 populair klassiek concert; 20.00 causerie: „wist u dat?” 20.15 „swing session”, het speciale programma voor de swingliefhebber; 21.15 NIWIN filmconcert; 22.00 „als de avond valt”.

Dinsdag 2 Augustus: 07.00 „de morgenstond heeft..... muziek in de mond!”; 13.40 C'est du rythme; 19.30 „Gipsy-melodies”; 20.00 causerie dienst vorming; 20.15 het orkest van de week; Xavier Cugat; 20.45 Bing Crosby alleen en met vocale ensembles; 21.15 Avro's bonte Dinsdagavondtrein.

Woensdag 3 Augustus: 07.30 Nelson Eddy en Jeanette MacDonald; 12.00 „goede wijn behoeft

geen krans”; 13.40 Jimmy Rodgers en Gene Autry zingen hun cowboy-liederen; 20.00 „Sumatra-serenade”, het speciale programma voor alle Engels spreken-de luisteraars, voor deze avond verzorgd door mr Fleming Baird; 21.15 de componist van de week: George Gershwin (1898 — 1937); 21.40 voor en door de strijdkrachten; J. M. Maes van 5-11 RI speelt op de piano.

Donderdag 4 Augustus: 07.00 tussen Rijn en Elbe; 07.30 Jack Hylton en Geraldo; 12.00 dansmuziek 12.40 melodien van Irving Berlin; 13.00 „waltz-time”; 19.30 verzoekplatenprogramma „vraag en aanbod”; 20.00 causerie dienst voor legercontacten; 20.15 Her-

senontspanning; 20.45 Slavische dansen van Dvorak; 21.15 het dansorkest The Blue Stars speelt in studio 11; 22.00 zeemansliedjes.

Vrijdag 5 Augustus: 12.00 bont programma van Nederlands amusement; 12.40 balletmuziek; 13.00 Parklane serenade; 19.30 daar waar palmbomen wuiven, is ons Hawailand; 19.45 buitenlands-weekoverzicht; 21.15 in studio II treedt „ensemble Marieff” op.

Zaterdag 6 Augustus: 07.00 arbeidsvitaminen; 12.00 „jazz-allerlei”; 12.40 Tino Rossi, Lucienne Delyne en Rina Ketty; 13.00 het telefonisch verzoekplatenprogramma: vraagt u maar, 1135 staat voor u klaar; 20.00 ons kort verhaal; 20.15 de beentjes van de vloer; 20.45 filmmuziek; 21.15 „negen heit de klok”; 22.00 week-end serenade;

Zondag 31 Juli: 07.00 nieuwsberichten; 07.10 Zondagmorgen zonder zorgen; 07.40 Maria Zamora, Frans van Schaik en Dick Haymes; 08.00 programma parade; 08.15 het orkest zonder naam o.l.v. Ger de Roos en Johnny Denis and his Novelty Swing sextet; 08.30 Zondagochtendconcert; 09.15 religieuze muziek; 09.30 kerkdienst; 10.45 sluiting. 12.00 nieuwsberichten; 12.15 lunchmuziek; 13.00 cabaret „Bonbonnière”; 14.00 sluiting. 19.30 „de grote trek”, liedjes uit Zuid-Afrika; 20.00 een woord van hart tot hart; 20.15 tenor en bariton; 20.30 Zondagavonddansje; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.10 sportpraatje door kapitein de Lange; 21.20 ons klassiek Zondagavondconcert; 22.30 sluiting.

Maandag 1 Augustus: 07.00 werk-appel 13.00 harmonica-klanken;

Wimbledon - toernooi beëindigd.

Na twee weken is het grote tennis-toernooi van Wimbledon, dat dit jaar onder ideale weersomstandigheden is gespeeld en een record aantal toeschouwers heeft getrokken, beëindigd. Vier van de vijf titels zijn naar de V.S. gegaan, n.l. heren enkel: Ted Schroeder, heren dubbel: Frankie Parker en Ricardo Gonzales, dames enkel: Louise Brough, dames dubbel: Louise Brough en Margaret Osborne Dupont, terwijl het gemengd dubbelspel onder luide toejuichingen van het publiek werd gewonnen door een paar, afkomstig uit één van de landen van het Britse Gemenebest: Eric Sturgess en Scheila Summers van Zuid-Afrika.

De finale van het dames-enkelspel was de opwindendste van na de oorlog. De 25-jarige miss Louise Brough slaagde er in haar titel te behouden door een zege op haar vriendin en partner uit het dames dubbel, mrs. Margaret Osborne Dupont. In de beslissende set leek het aanvankelijk, of Margaret het zou winnen, en daarmee haar succes van 1947 herhalen — zij werd toen namelijk eveneens Wimbledon-kampioene —, maar Louise wist zich staande te houden en werd zodoende de tweede speelster, die het toernooi twee maal achter elkaar won. De titanenstrijd duurde ruim twee uur.

Na de wedstrijd nam miss Brough, die evenals Ted Schroeder en Gonzales uit Californië komt — welke staat bekend is om zijn sterke tennisspelers — haar beker in de Koninklijke loge in ontvangst. Min of meer had Louise met deze wedstrijd revanche genomen voor haar nederlaag tegen Margaret, in de finale om het Amerikaanse kampioenschap van 1948, toen zij de beslissende set verloor. Gonzales en Parker zorgden voor een verrassing, door de finale tegen Schroeder en Mulley te winnen. De openbaring van deze wedstrijd was Frankie Parker, die nauwelijks een fout maakte en in alles uitblonk. Vooral door zijn tactiek moest de tegenpartij het forecourt prijsgeven, dat zij juist nodig had voor haar aanval. Gonzales was af en toe onzeker, maar in het algemeen speelde hij beter dan hij tot dusver op Wimbledon had gedaan, terwijl Schroeder niet in vorm was en Mulley hierdoor beïnvloed scheen te worden.

Daarop was het weer de beurt aan te dames. Miss Brough en mrs. Dupont sloegen hun landgenoten miss Gertrude („Gussie”) Moran en mrs. Pat Todd, waarmee zij hun titel van het vorige jaar verlengden. In totaal hebben zij in de laatste vier jaar nu reeds driemaal het dames dubbel in Wimbledon gewonnen! In de eerste set hadden Louise en Margaret te kampen met een geestelijke reactie, een gevolg van hun zenuwslopende tweestrijd van een uur daarvoor. Pas toen zij met 0-4 achterstonden wisten zij zich te herstellen en toen lieten zij ook even zien wat zij wel in hun mars hadden. Weldra was het 5-5, en in de veertiende game doorbraken de kampioenen Miss Moran's

serve. Ook in de tweede set werd verwoed gevochten, maar betrekkelijk onbedreigd wonnen Louise en Margaret deze eveneens, en daarmee de match.

De zon begon reeds te dalen, toen miss Brough opnieuw verscheen, nu met haar partner John Bromwich (Australië), om te trachten voor de derde achtereenvolgende maal het gemengd dubbelspel te winnen. Het Zuidafrikaanse paar Sturgess-Summers was echter net iets beter, en na een fraaie en spannende partij won het met 9-7, 9-11, 7-5. Een passend einde van een Wimbledon-toernooi, dat nog zelden zulke briljante en enerverende wedstrijden te zien heeft gegeven!

Actie tegen bepaalde worstel-wedstrijden.

Het bestuur van de federatie van Sportbonden te Batavia heeft zich in een schrijven, gericht aan de gouverneur van Batavia, en Ommelanden, de wvd. burgemeester van Batavia, de staatssecretaris van Sociale Zaken en de hoofdcommissaris van politie, gekeerd tegen bepaalde worstel-wedstrijden, welke door de Bataviase boksbond worden georganiseerd. De federatie van sportbonden voelt zich terecht geroepen de betreffende autoriteiten te wijzen op de „verkrachting” van de sportieve gedachte bij deze wedstrijden. Het schrijven zegt onder meer dat een bepaalde categorie van het publiek tot hysterische vervoering wordt gebracht door deze z.g. wedstrijden.

Het „vertonen” van dergelijke wedstrijden, aldus de federatie, is een aanfluiting voor de ware sportliefhebbers. Gelet op de aard van de gepleegde handelingen, zo gaat het schrijven verder, blijft buitendien nog de vraag open of deze niet in strijd zijn met artikel 281 van het wetboek van strafrecht.

De federatie meent ten slotte dat het noodzakelijk is het daarheen te leiden, dat:

Handelingen in strijd met de openbare zedelijkheid achterwege blijven en dat de benaming „wedstrijd” wordt vervangen door „demonstratie” of „voorstelling”.

In de rust tijdens een voetbalwedstrijd op de Olympische dag, heeft Koningin Juliana mevrouw Fanny Blankers-Koen persoonlijk de eervolle onderscheiding van ridder in de Orde van Oranje Nassau op de borst gespeld.

Olympische dag.

Zoals bekend mag worden verondersteld werd 26 Juni j.l. te Amsterdam de Olympische dag gehouden. In het kort geven wij enkele uitslagen:

Voetbal: Bonds elftal — Zwitserse ploeg 4-0;

Alethiek: 400 meter heren 1. Kroon; 100 meter dames-Blankers-Koen, 800 meter heren Aberg (Zweden). 80 meter horden dames Blankers-Koen; 110 m. horden heren v.d. Howen; 200 m. heren Scholten; 3000 m. heren-Slijkhuis. **Wielrennen:** 6 K.M. — 1 Keizer (Amsterdam).

Sprint 550 m. 1. Leene. (Den Haag).

Nieuws uit Nederland.

Op het circuit te Zandvoort zijn wederom auto-races gehouden. De publieke belangstelling voor deze wedstrijden was zeer groot. In de A klasse won de Nederlander van Houten met Fiat.

Te Rotterdam speelde het Rotterdamse korfbalteam tegen dat van Antwerpen om de „Maas en Scheldebeker”. De gasten wonnen met 5-4.

Op punten versloeg te Springs in Zuid-Afrika onze landgenoot en weltergewicht bokser Bos Tony Liversage uit Johannesburg.

Het protest, dat de wielrenner Est indiende tegen het uitroepen van Jansen tot wegkampioen 1949 is door de N.W. U. afgewezen. Est zou vermoedelijk — niet opzettelijk — Jansen in zijn eind-sprint hebben gehinderd.

De tweekamp tussen Dr. Max Euwe en de Joego-slavische schaakmeester Pirc eindigde met 5-5.

Wilkes speelt voor Xerxes zijn laatste wedstrijd in Nederland tegen Willem II. De recette komt ten goede aan de Niwin sportartikelen-actie.

Nereus bezette de achtste en laatste plaats tijdens internationale roeiwedstrijden te Zürich op het nummer vier met stuurman.

Fanny Blankers-Koen Ridder Orde Oranje Nassau

Tijdens de rust van de voetbalwedstrijd Bonds Elftal tegen een Zwitserse ploeg, heeft Hare Majesteit de Koningin in de koningskamer van de eretribune het echtpaar Blankers-Koen en de heer Karel Lotsy ontvangen. Hare Majesteit deelde persoonlijk mede dat Fanny Blankers was benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Uit handen van de Prins ontving zij bovendien de gouden eremedaille van het Olympisch Comité. Karel Lotsy ontving eveneens de eremedaille

O. S. V. B.

VOETBAL — PROGRAMMA No. 10
Van 18 Juli t/m 24 Juli 1949.

2e Klasse.

20-7 Unie — Behos D.P.S. 1 5.00. u.
21-7 VMMA — AAT D.P.S. 1 5.00. u.
19-7 8e Genie — MP D.P.S. 1 5.00. u.

Res. 1e Klasse.

20-7 ML 2 — AAT 2 M.L. 5.00. u.
19-7 L.T.D. 2 — Unie 2 Benteng 5.00. u.

Res. 2e Klasse.

21- T.V.A. 2 — 8e Genie 2 Benteng 5.00. u.
20-7 Terco 2 — V.M.M.A. 2 Benteng 5.00. u.
19-7 Behos 2 — M.L. 3 Beatrix 5.00. u.
21-7 A.A.T. 3 — Sub. Comp. 2 Beatrix 5.00. u.

Res. 3e Klasse.

22-7 L.T.D. 4 — V.M.M.A. 3 Benteng 5.00. u.

1e Klasse.

23-7 L.T.D. — Victoria Kebon Boenga 5.00. u.

De voetbal-uitslagen t/m. 10 Juli 1949.

Res. 1e Klasse.
Victoria 2 — M.L. 2 1-2
Unie 2 — A.A.T. 2 2-3

Res. 2e Klasse.
Behos 2 — V.M.M.A. 2 2-2
M.L. 3 — T.V.A. 2 2-1
L.T.D. 3 — Sub. Comp. 2 0-4

Res. 3e Klasse.
Behos 3 — M.L. 4 2-2
L.T.D. 4 — A.A.T. 4 0-1

